969-2
(2e)

BRO

adviseurs in
ruimtelijke ordening
economie en
milieu

Postbus 68 5260 AB Vught
Taalstraat 36 Vught

telefoon 073 657 91 02
fax 073 656 16 65
e-mail: info@bro.nl

Gemeente Horst
Gemeente Sevenum

nummer K.7041.100.1181

datum 22 apr 1998

STARTNOTITIE MER
Natuur en recreatiepark
De Peelbergen

P 969- 02
(2e ex)

INHOUDSOPGAVE PAGINA

1. INLEIDING 1

2. BELEIDSKADER EN DOELSTELLING 5
2.1. Het beleidskader 5
2.2. Motivering van de functies 7
2.3. Doelstelling 10

3. DE KENMERKEN VAN HET ONDERZOEKSGEBIED 13
3.1. Ligging van het gebied 13
3.2. Ondergrond en hydrologie 13
3.3. Waarden 15
3.4. Functies 15

4. HET MER: TOETSINGSKADER VOOR DE VOORGENOMEN ACTIVITEITEN 19
4.1. Inleiding 19
4.2. Voorgenomen activiteiten 19
4.3. Het MER als milieu-toetsingskader 20

5. TE ONDERZOEKEN EFFECTEN 23

6. PROCEDURE 25

1. INLEIDING

aanleiding

In het streekplan Noord- en Midden-Limburg en de Kadernota Buitengebied Horst-Maasbree-Sevenum-Venlo is het gebied langs de MiddenPeelweg, gelegen in de gemeenten Horst en Sevenum, aangeduid als toeristisch-recreatief zoekgebied en deels als zoekgebied voor de ontwikkeling van nieuwe bossen. Binnen de regio is er namelijk behoefte aan een versterking van de recreatieve en landschappelijke uitloopkwaliteit en het daarmee tevens afleiden van de recreatieve druk op de kwetsbare Peel. Daarnaast sluit het gebied aan op de bestaande verblijfsrecreatie (circa 2,5 miljoen overnachtingen).

De ontwikkelingen van de toeristisch-recreatieve markt, in combinatie met bos- en landschapsontwikkeling hangt sterk samen. Vanwege deze samenhangende relatie, in zowel de gebiedsafbakening als functies, hebben de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Horst en Sevenum, besloten één samenhangend plan te ontwikkelen: Natuur en recreatiepark De Peelbergen. Binnen het totale onderzoeksgebied wordt een aantal deelgebieden onderscheiden (zie hoofdstuk 4), waarin intensieve en extensieve recreatieve elementen zijn geprojecteerd, steeds in een bosrijke omgeving. In hoofdstuk twee is aangegeven binnen welke bandbreedte deze recreatieve elementen c.q. activiteiten vallen. Gestreefd wordt naar een meerwaarde van het totale onderzoeksgebied, zowel in landschappelijk, ecologisch, toeristisch-recreatief als economisch opzicht.

het MER-plichtig besluit

Op grond van de Wet milieubeheer c.q. het krachtens deze wet genomen Besluit milieueffecrapportage 1994 dient voor de aanleg van een toeristisch-recreatieve voorziening die meer dan 500.000 bezoekers per jaar trekt, dan wel betrekking heeft op een oppervlakte van 50 hectare of meer, een milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure te worden doorlopen. Dit betekent formeel dat alleen voor dat grondgebied dat tot de gemeente Sevenum behoort een m.e.r.-procedure moet worden gevolgd. Het oppervlak aan toeristisch-recreatieve voorzieningen overschrijdt namelijk op het grondgebied van deze gemeente de ondergrens van 50 hectare.

De deelprojecten, op zowel het grondgebied van de gemeente Sevenum als de gemeente Horst, worden echter in samenhang ontwikkeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat de gezamenlijke recreatieve voorzieningen binnen het gehele gebied volgens verwachting meer dan 500.000 bezoekers zal gaan trekken. De invloedssfeer van mogelijk optredende effecten hebben eveneens betrekking op een gemeentegrensoverschrijdend gebied. Denk bijvoorbeeld aan de toename van de verkeersbelasting op de MiddenPeelweg. De gemeente Horst stelt zich dan ook op het standpunt dat ook het deel van het gebied dat zich op haar grondgebied bevindt tot het onderzoeksgebied van het MER dient te behoren. Dit doet namelijk het meest recht aan het principe van een samenhangende benadering en integrale planvorming voor het gehele gebied.

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de vaststelling van het ruimtelijk plan (volgens de Wet op de ruimtelijke ordening) dat als eerste in de mogelijke aanleg voorziet. In dit geval vormen de herzieningen van de respectievelijke bestemmingsplannen buitengebied, die voor de realisatie van de plannen noodzakelijk zijn, het m.e.r.-plichtig besluit.

Figuur 1.1 ligging van het onderzoeksgebied Natuur- en recreatiepark de Peelbergen

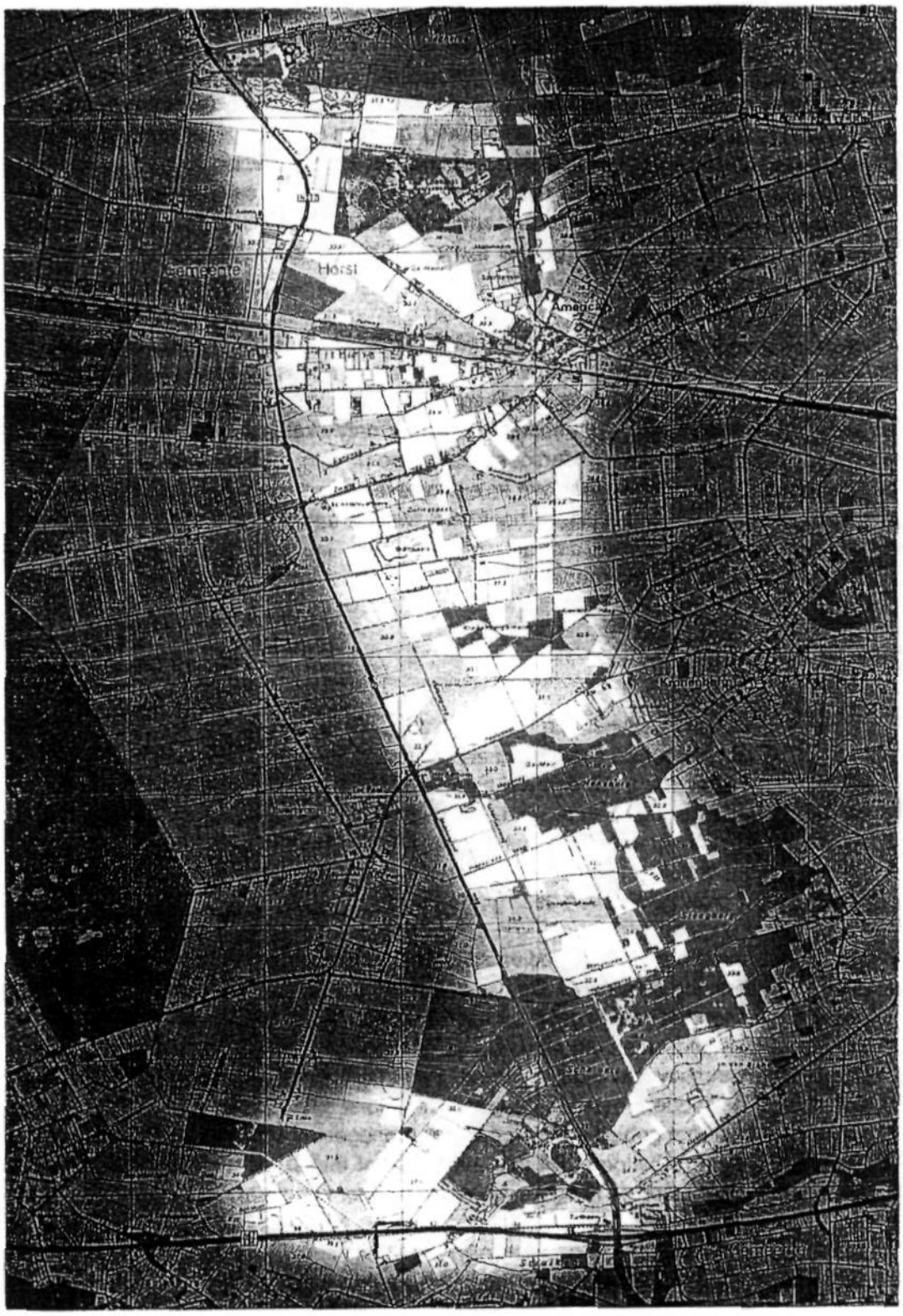

het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied 'De Peelbergen' strekt zich vanaf de A67 in noordelijke richting uit tot het bosgebied Laagheide, iets ten noorden van de kern America in de gemeente Horst. De Midden-Peelweg (N277) vormt globaal de westgrens van het onderzoeksgebied. Een denkbeeldige evenwijdige lijn aan de MiddenPeelweg ter hoogte van de kern Kronenberg is de oostelijke grens. Het onderzoeksgebied is op nevenstaande afbeelding aangegeven.

Het onderzoeksgebied van De Peelbergen is reeds als zoekgebied in het streekplan Noord- en Midden Limburg vastgelegd. In het onderzoeksgebied wordt een aantal deelgebieden c.q. projecten onderscheiden (zie figuur 4.1). Binnen de deelgebieden vinden de feitelijke recreatieve ontwikkelingen geconcentreerd plaats. De ontwikkelingen binnen deze deelgebieden zijn onderwerp van deze MER. De locatiekeuze en begrenzing van deelgebieden is in het voortraject (zie bijlage 1: het beleidskader) op basis van verschillende samenhangende aspecten reeds afgewogen. De voornaamste aspecten die daarbij een rol gespeeld hebben zijn:

- aanwezige en potentiële natuurlijke, landschappelijke en landbouwkundige kwaliteiten;
- locatie-eisen recreatieve voorzieningen;
- mogelijkheid tot inpassing nieuwe recreatieve voorzieningen;
- aanwezigheid bestaande voorzieningen;
- verkeerskundige ontsluiting;
- ruimtelijke spreiding geconcentreerde voorzieningen;
- marktprofilering;
- eigendomssituatie.

De locatiekeuze van de deelgebieden staat in het MER dan ook niet meer ter discussie.

Van het totale onderzoekgebied van circa 1.700 hectare zal het MER-plichtige besluit betrekking hebben op 295 hectare (het gezamenlijk oppervlak van de deelgebieden). Daarbinnen zal voor circa 210 hectare daadwerkelijk een functieverandering kunnen optreden.

initiatiefnemers en bevoegd gezag

De Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Horst en Sevenum hebben het initiatief genomen tot het opstellen van deze Startnotitie. Zij treden dan ook op als de initiatiefnemers (INS) in de m.e.r.-procedure als bedoeld in Hoofdstuk 7 van de Wm. De respectievelijke gemeenteraden vormen het bevoegd gezag (BG) in deze.

inspraak

Iedereen kan inspreken om wensen kenbaar te maken voor de richtlijnen voor het op te stellen milieueffectrapport. De richtlijnen geven aan wat er in het MER moet komen te staan. De Startnotitie zal, na openbare bekendmaking, gedurende vier weken ter inzage liggen in Horst en Sevenum.

Gemeentehuis Horst
Wilhelminaplein 6
Postbus 6005
5960 AA Horst
telefoon: 077 - 399 95 55

Gemeentehuis Sevenum
Raadhuisplein 1
Postbus 6812
5975 ZG Sevenum
telefoon: 077- 467 23 33

doel en inhoud van de startnotitie

Het doel van deze Startnotitie is:
- de m.e.r.-procedure officieel te starten;
- *de betrokken personen en instanties te informeren, zoals insprekers, wettelijke adviseurs en* de Commissie voor de m.e.r. (C-m.e.r.);
- richting te geven aan de concrete invulling van de plannen door het aangeven van een milieu-toetsingskader (zie hoofdstuk vier voor nadere motivatie);
- een overzicht te geven van wat er in het op te stellen MER zal worden beschreven.

In de Startnotitie komt het volgende aan de orde:
- *de probleem- en doelstelling*;
- een beschrijving en waardering van de huidige kenmerken van het gebied;
- een beschrijving van de voorgenomen activiteiten en het aangeven van elementen voor het milieu-toetsingskader bij de invulling en inrichting van de deelgebieden;
- een overzicht van de te onderzoeken effecten;
- de relatie met de planvorming en de te volgen procedure.

2. BELEIDSKADER EN DOELSTELLING

2.1. Het beleidskader

In diverse nota's op rijks-, provinciaal en regionaal niveau is de Peel reeds genoemd als zoekgebied voor een gewenste grote boslocatie en/of voor versterking van de toeristisch-recreatieve betekenis van het gebied.

Op rijksniveau zijn dat het Bosbeleidsplan en het Structuurschema Groene Ruimte. In het *Streekplan Noord- en Midden-Limburg* (zie het fragment van de streekplankaart op de volgende pagina) waarin het gewenste ruimtelijk beleid voor de periode 1995-2005 wordt weergegeven, wordt de aanleg van nieuwe bossen om twee redenen gestimuleerd. Enerzijds ter verhoging van de houtproductie, anderzijds vanwege de betekenis van het bos voor de omgevingskwaliteit en de recreatie.

De zone langs de MiddenPeelweg is in het streekplan één van de zoekgebieden voor toeristisch-recreatieve bedrijvigheid. Hier kan door concentratie de gewenste versterking van de sector plaatsvinden. De zoekgebieden zijn neergelegd bij (onder meer) bestaande toeristische concentraties en bestaande infrastructurele ontsluitingswegen. De MiddenPeelweg is een belangrijke verbindingsweg in Noord-Limburg. Voorzieningen zijn daarmee goed bereikbaar, zowel voor de hier verblijvende toeristen als voor inwoners uit de regio.

In het zoekgebied ligt het accent op nieuwe ontwikkelingen, gericht op aanvulling van de bestaande voorzieningen. De aanwijzing als toeristisch-recreatief zoekgebied houdt in dat er ook ruimte is voor grootschalige en intensieve dagrecreatieve ontwikkelingen. Dat kan door vestiging van nieuwe bedrijven of door uitbreiding van bestaande bedrijven. Vanwege de nagestreefde bundeling van toeristisch-recreatieve activiteiten omvatten de zoekgebieden ook recreatieve routes en verbindingsknooppunten en zijn route-ondersteunende activiteiten ook van belang. Ten behoeve van de recreatieve aantrekkelijkheid moet ook worden gestreefd naar behoud en versterking van de kwaliteiten van natuur en landschap. Ook de ontwikkeling van andere, kleinschalige activiteiten is in deze gebieden mogelijk.

In de *Kadernota Horst - Maasbree - Sevenum - Venlo* hebben deze vier gemeenten gezamenlijk een start gemaakt met hun bestemmingsplannen Buitengebied. In de Kadernota zijn de hoofdlijnen van het beleid voor het buitengebied geformuleerd. Ook hierin is aandacht besteed aan voornoemde beleidslijnen. Het "ontbreken van samenhang tussen bosgebieden, natuurgebieden en de grote verblijfsrecreatieve complexen rondom de MiddenPeelweg" is hier als een probleem aangemerkt. Doelstelling voor dit gebied is een verbetering van de omgevingskwaliteit voor de recreant en een verbreding van het recreatieve aanbod. Het nieuw te ontwikkelen bos is mede bedoeld ter ontlasting van de recreatieve druk op de nabijgelegen Mariapeel. Specifiek genoemd is dat de ontwikkeling van nieuwe bossen zal plaatsvinden in relatie met (nieuwe) economische functies in het buitengebied.

Het *NUBL-project* (Nadere Uitwerking Brabant-Limburg) is in het leven geroepen om de uitvoering van het voorgenomen ruimtelijk en milieubeleid te activeren. De NUBL formuleert geen nieuw beleid, maar richt zich op de ondersteuning en stimulering van de uitvoering van projecten die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen te realiseren. In het *NUBL-projectenprogramma* zijn projecten opgenomen die moeten leiden tot een verbetering van de ruimtelijke èn de milieukwaliteit.

Figuur 2.1 Fragment streekplankaart

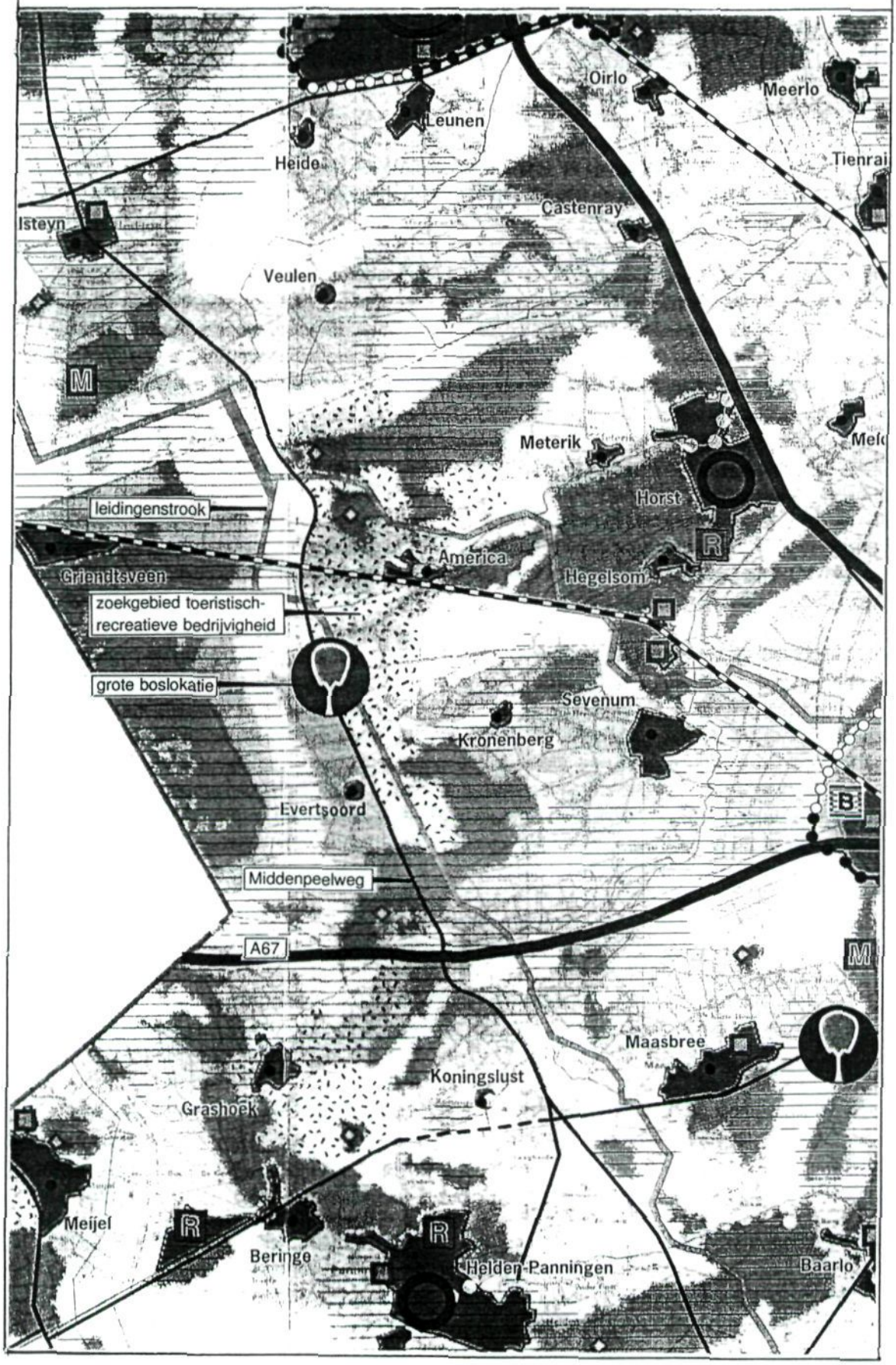

De NUBL wil ook concreet werken aan een betere benutting van de toeristisch-recreatieve potenties van het gebied. Eén van de projecten die het programma is opgenomen is de 'Integrale Kralenkransstructuur Toerisme en Recreatie in de Peel'. De basis hiervoor ligt in het rapport *De Peel Natuurlijk*, dat is opgesteld door het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven en de Gewesten Noord-Limburg en Midden-Limburg. In 'De Peel Natuurlijk' wordt inzicht gegeven in de huidige toeristisch-recreatieve structuur van de Peelregio en de ontwikkelingspotenties, onder meer gericht op versterking van de onderlinge samenhang. Tevens is een overzicht gegeven van lopende en te ontwikkelen initiatieven die bijdragen aan de versterking van het toeristisch-recreatieve product van de Peel. Voor Horst en Sevenum is met name de ontwikkeling van dagrecreatieve elementen genoemd.

Nadere concretisering beleidsdoelstellingen

In de nota *Uitwerking recreatief zoekgebied MiddenPeelweg* van de gemeente Sevenum is richting gegeven aan de recreatieve invulling op het Sevenums grondgebied. Met name is hierin de locatie voor mogelijk te ontwikkelen dagrecreatieve elementen bepaald. Daarnaast is voor het grondgebied van de gemeente Horst in de gemeentelijke nota *Ontwikkeling van nieuwe recreatieve bossen rond de MiddenPeelweg* de invulling met bosgebied verder uitgewerkt. Gezien de samenhang die er tussen de ontwikkelingen in Horst en Sevenum bestaat, is door beide gemeenten besloten de verdere planontwikkeling gezamenlijke en integrale op te pakken. Een en ander heeft geleidt tot de beleidsnotitie *"Afstemming toeristisch-recreatieve ontwikkelingen rond de MiddenPeelweg Horst-Sevenum"* en de notitie *"Integrale visie De Peelbergen"*. Met name in de laatstgenoemde notitie, tot stand gekomen in nauw overleg met de Provincie Limburg, is nogmaals uitgebreid ingegaan op de aspecten die ten grondslag liggen aan de reeds afgewogen locatiekeuzes.

In bijlage 1 wordt in een tabel nader ingegaan op status en inhoud van de in het voortraject reeds opgestelde beleidsnotities/plannen. Dit beleidskader is de basis voor de mogelijke functies die zich in De Peelbergen c.q. de deelgebieden kunnen ontwikkelen. De volgende paragraaf geeft aan welke functies dat in principe zijn.

2.2. Motivering van de functies

De nieuwe functies die in de deelgebieden gaan komen zijn:
a) recreatieterrein (voornamelijk dagrecreatie);
b) bossen (vooral recreatiebossen);
c) woningen (een beperkt aantal (± 35) ter financiering van de plankosten);
d) infrastructuur (ten behoeve van de ontsluiting).

a) recreatieterrein

Om de toeristisch-recreatieve structuur te optimaliseren is het gewenst dat een nieuwe activiteit het bestaande aanbod versterkt. Daarom is het van belang om het reeds aanwezige aanbod van recreatieve activiteiten in de regio te versterken en een relatie te leggen naar de doelgroepen.

de doelgroepen

De regio Horst-Sevenum heeft een ruim verblijfsrecreatief aanbod voor de doelgroepen gezinnen met jongere en oudere kinderen en de oudere jeugd die er zelfstandig op uit trekt (bungalowparken en campings). Voor deze doelgroepen ontbreekt het dagrecreatief aanbod, waarin zij bijzonder geïnteresseerd zijn: de waterrecreatie en de attracties. Het zoekgebied langs de MiddenPeelweg is

echter van nature geen gebied voor waterrecreatie, zodat de toeristisch-recreatieve potenties van het zoekgebied met name de attracties zijn.

Bij een nadere analyse van de doelgroep is gebleken dat:
- men in het algemeen alleen in vakantieperiodes hier een week of langer blijft;
- daarbuiten komen gezinnen met jonge kinderen gedurende een midweek;
- gezinnen met oudere (schoolgaande) kinderen en oudere jeugd komen een (lang) weekend.

De grote bungalowparken en de campings in Horst en Sevenum kennen een nogal 'naar binnen gerichte' opzet waarbij binnen het recreatiepark zelf veel voorzieningen aanwezig zijn. Zeker als men hier korte tijd verblijft (midweek of weekend) zal men er naar verhouding weinig op uit trekken buiten het terrein.

Het onderzoeksgebied ligt in de directe omgeving van een paar grote verblijfsrecreatiecomplexen. Gelet op de aanwezige doelgroepen is dit positief. De attracties hoeven niet dagvullend te zijn, een tijdsbesteding van een dagdeel is voldoende. Het gebied is ook goed bereikbaar via de A67 en er liggen diverse bevolkingsconcentraties binnen redelijke afstand (o.a. regio Eindhoven/Helmond, Ruhrgebied). Uit deze en andere regio's zullen bezoekers naar het gebied De Peelbergen komen indien de 'recreatieve waarde' van de toekomstige attracties voldoende hoog is om de concurrentie in het aanbod aan te kunnen gaan.

de behoefte aan recreatieterreinen

Voor de marktontwikkeling is vooral de aard van de recreatiebedrijven van belang. Voor de ruimtelijke planontwikkeling is naast het aantal bedrijven ook de ruimtebehoefte van belang. Deze kan variëren van minder dan 1 ha (voor een intensieve volger) tot meer dan 20 ha (voor een extensieve subtrekker). De feitelijke oppervlaktebehoefte is niet hard te onderbouwen, mede omdat de diversiteit aan recreatiebedrijven zeer groot is. De planontwikkeling richt zich primair op initiatieven van 30.000 tot 180.000 bezoekers. Grotere bedrijven worden op termijn niet uitgesloten, maar dan zal naar verwachting eerder sprake zijn van doorgroeien van initiatieven. In bijlage 2 is een lijst met vergelijkbare (bestaande) attracties als referentiekader opgenomen. Tevens is in bijlage 3 een lijst van indicatieve effecten opgenomen voor de verschillende typen initiatieven.[1]

Op basis van het scala aan bedrijven elders in Nederland, lopende initiatieven (met een zeer wisselende hardheid) en ervaringen is de volgende ruimtebehoefte aangehouden.

globale raming van het aantal initiatieven

	Omvang van het initiatief			
	< 1 ha	1 - 4 ha	> 4 ha	Totaal
Deelgebied Horst	3	2	1	6
Deelgebied Sevenum	8	4	2	14
Totaal	11	6	3	20

[1] De beide bijlagen geven een beeld van de recreatieve markt (onderdeel van de marktanalyse) en de ruimtelijke effecten c.q. inpasbaarheid van recreatieve voorzieningen (onderdeel voor locatiebepaling van deelgebieden).

globale oppervlaktebehoefteraming

	Aard van het initiatief		
	Intensief	Extensief	Totaal
Deelgebied Horst	10 ha	30 ha	40 ha
Deelgebied Sevenum	25 ha	35 ha	60 ha
Totaal	35 ha	65 ha	100 ha

b) bos en bosontwikkeling

Het provinciale bosbeleid is er op gericht het areaal bossen in het gebied van de Peelbergen te vergroten. Voor de combinatie met de beoogde recreatieve ontwikkeling zijn bij de verdere ontwikkeling van bos- en bosstroken twee principes als uitgangspunt gehanteerd:

- in het noordelijk deel (deelgebied Horst) is gekozen voor een sterk bosgeoriënteerde invulling. Het accent ligt hier op bos, met daarbij mogelijkheden voor recreatie;
- in het zuidelijke deel (deelgebied Sevenum) is de doelstelling gericht op het realiseren van recreatie terreinen, waarbij bosstroken en kleinere boselementen worden gebruikt voor een goede landschappelijke inbedding.

Aan de bosdoelstelling voor Horst is in de planontwikkeling inhoud gegeven door als uitgangspunt voor de verhouding bos : recreatie = 2:1 een aan te houden. Omdat in dit deelgebied ook een redelijk areaal extensieve recreatiegronden is opgenomen, die ook een groenkarakter zullen hebben, zal samen met de reeds bestaande bossen de bosstructuur van het deelgebied Horst in sterke mate versterkt worden. Een deel van de nieuwe bossen zal als landgoed gerealiseerd worden. In de provinciale bosnota wordt voor nieuwe landgoederen een oppervlakte van 10 ha gehanteerd.

In het deelgebied Sevenum wordt de verhouding bos : recreatie = 1:4 aangehouden. Ook hier zal sprake zijn van een of meerdere grootschalige extensieve recreatiebedrijven met een groene uitstraling. De boselementen worden ondermeer gebruikt om visueel een verschuiving van de bestaande bosranden te realiseren (in de buurt van de Steegberg). In het gebied Kronenbergerheide worden de boselementen vooral gebruikt om de schaal van het landschap aan te passen aan de voor recreatie gewenste maatvoering.

c) wonen

Naar verwachting worden er in het Horster deelgebied 35 woningen gerealiseerd, waarvan 2 woningen als woning op een nieuw aan te leggen landgoed. Deze woningen dienen als financieringsmiddel en zijn geen doel van de planontwikkeling.

Het betreffen woningen in het bovenste segment van de woningmarkt, vanwege:

- grote kavels, waardoor minder woningen nodig zijn;
- grote kavels hebben een groen, parkachtig karakter, waardoor een betere inpassing in de beoogde karakteristiek en kwaliteit mogelijk is;
- soortgelijke kavels worden in de regio niet in reguliere plannen aangeboden. Hiermee is de bouw van de woningen niet concurrerend ten opzichte van gemeentelijke vrije sector kavels;
- het type woning heeft geen betekenis voor het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid. De beoogde doelgroep is namelijk (boven)regionaal.

De volgende woningbouwgronden worden voorzien:
- 8 kavels van ca. 2.000 m²;
- 25 kavels van ca. 5.000 m²;
- 2 landgoederen van ca. 100.000 m (10 ha.).

d) infrastructuur

Infrastructuur wordt alleen aangelegd voor het ontsluiten van de recreatiebedrijven en de woningen. De hoofdontsluiting loopt via de MiddenPeelweg. Deze weg heeft voldoende capaciteit. Door de aanleg van de A73 is de intensiteit op deze weg gedaald van ca. 15.000 naar ca. 6.000 motorvoertuigen. Voor de aansluiting op de A67 zijn reeds reconstructieplannen in voorbereiding.

De belangrijkste aansluitpunten op de MiddenPeelweg zijn de Peelheideweg, de Peelstraat en de Helenaveenseweg. Bij een voorspoedige planontwikkeling is een reconstructie van de aansluiting op de MiddenPeelweg noodzakelijk.

Om het gebied goed te kunnen ontsluiten en in te richten voor recreatief medegebruik zullen infrastructurele ingrepen vooral bestaan uit revitalisering van bestaande (lokale) wegen en de aanleg van fietspaden.

Openbaar vervoer

Het station Horst-Sevenum ligt op ± 7 km van het onderzoeksgebied. Het betreft een uurdienst met directe verbindingen met Eindhoven en Venlo. In de frequentie wordt vooralsnog geen verbetering in verwacht. Busvervoer blijft momenteel beperkt tot een buurtbus tussen Evertsoord en Kronenberg.

De belangrijkste mobiliteitswinst zal uit een intern OV-systeem moeten worden gehaald. Op een recreatieve wijze vormgegeven kan dit zorg dragen voor de verplaatsingen binnen De Peelbergen en kan tevens voorzien in een verbinding met het station.

2.3. Doelstelling

*Het doel van de voorgenomen activiteiten is het in samenhang invulling geven aan de ontwikke*ling van nieuw bosgebied en recreatie-activiteiten op een zodanige wijze, dat deze elkaar wederzijds stimuleren én dat hiermee een verbetering van de milieu-omstandigheden in vergelijking met de autonome ontwikkeling van het gebied wordt bereikt. De doelstelling voor de planontwikkeling laat zich vertalen in de volgende cijfers:

	Horst	**Sevenum**	**totaal**
nieuw bos	80 ha	15 ha	95 ha
recreatieterrein	40 ha	60 ha	100 ha

De realisatie van de woningen en de infrastructuur zijn ten dienste van bovengenoemde hoofdfuncties.

Figuur 3.1: Huidig gebruik van de grond

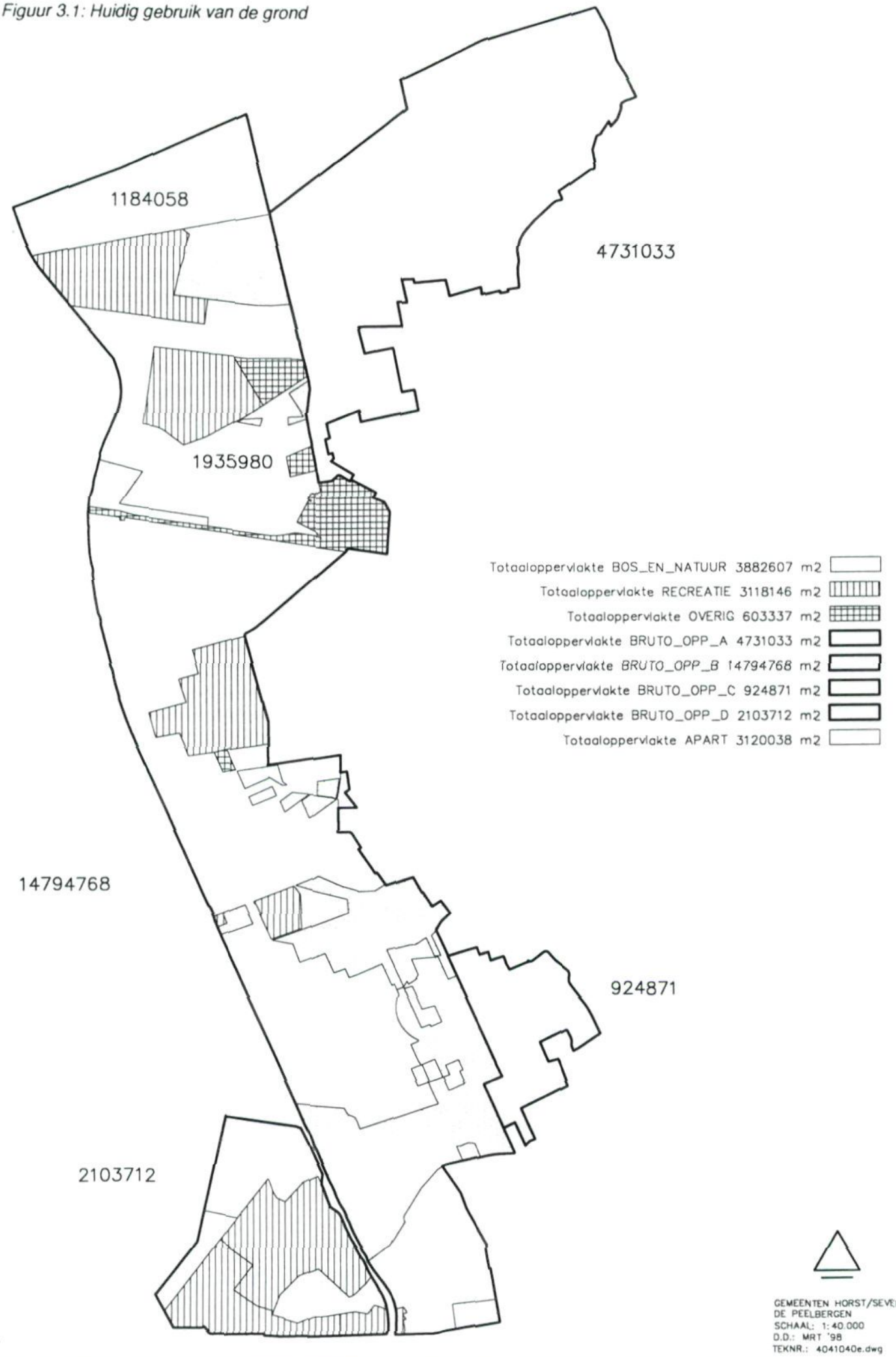

3. DE KENMERKEN VAN HET ONDERZOEKSGEBIED

3.1. Ligging van het gebied

Het onderzoeksgebied van De Peelbergen is gelegen in het Noordlimburgse deel van de Peelregio, op de overgangszone tussen de Peel en het stroomgebied van de Maas. Belangrijke infrastructuur is de A67 ten zuiden van het onderzoeksgebied en de MiddenPeelweg (N277). De belangrijkste ingrepen vinden ten oosten van deze weg plaats. De kern America maakt onderdeel uit van het onderzoeksgebied.

Zuidwestelijk liggen natuurgebieden zoals 'Nationaal Park de Groote Peel' en 'Mariapeel'. De kernen Horst en Sevenum liggen oostelijk van het onderzoeksgebied. Steden als Eindhoven en Venlo bevinden zich binnen een straal van 40 kilometer.

3.2. Ondergrond en hydrologie

ondergrond

De Peelbergen is gelegen op de historische grens tussen het hoogveengebied van de Peel en de uitgestrekte heidegronden daar om heen. Het gebied bestaat overwegend uit droge heidegronden. Deze heidegronden zijn in het verleden deels verstoven. Daardoor zijn stuifzanden ontstaan die tijdens de ontginningsperiode van dit gebied (rond 1900) bebost zijn. De stuifzandgebieden zijn reliëfrijk wat terug te vinden is in een aantal toponiemen (Schatberg, Steegberg, Heesberg). De tussenliggende gronden waren veelal wat vochtiger. Hier kwamen uitgestrekte heidevelden voor die in het begin van deze eeuw zijn ontgonnen tot landbouwgrond (Kronenbergerheide en (ten dele) Laagheide). De Schadijksebossen in het noorden vormt ook een voormalig stuifzandgebied.

hydrologie

Natuurmonument De Peel is in hydrologisch opzicht een bijzonder gebied. Water kan hier niet via de ondergrond worden afgevoerd en moet dus via het oppervlaktewater afgevoerd worden.

Haaks op de noord-zuidlopende hogere strook loopt nog een aantal waterlopen, die zorgdragen voor de afwatering van de agrarische gronden. Aan de zuidzijde van het gebied ligt de Groote Molenbeek. Door de Kronenbergerheide loopt de Peelloop, juist ten zuiden van de spoorlijn de Kabroekscheloop die via America verder in noordoostelijke richting loopt.

De kwaliteit en kwantiteit van het water binnen een deelwatersysteem wordt bepaald door de ligging van kwel-, infiltratie- en intermediaire gebieden ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het bodemgebruik. Het onderzoeksgebied van De Peelbergen maakt onderdeel uit van het deelwatersysteem 'Groote Molenbeek', dat in waterhuishoudkundig opzicht los staat van de Peel. De ingrepen in dit deelwatersysteem hebben naar verwachting dan ook geen invloed op de hydrologie van natuurmonument De Peel. – wel op ander natt natuur

Figuur 3.2: aanwezige toeristisch-recreatieve voorzieningen

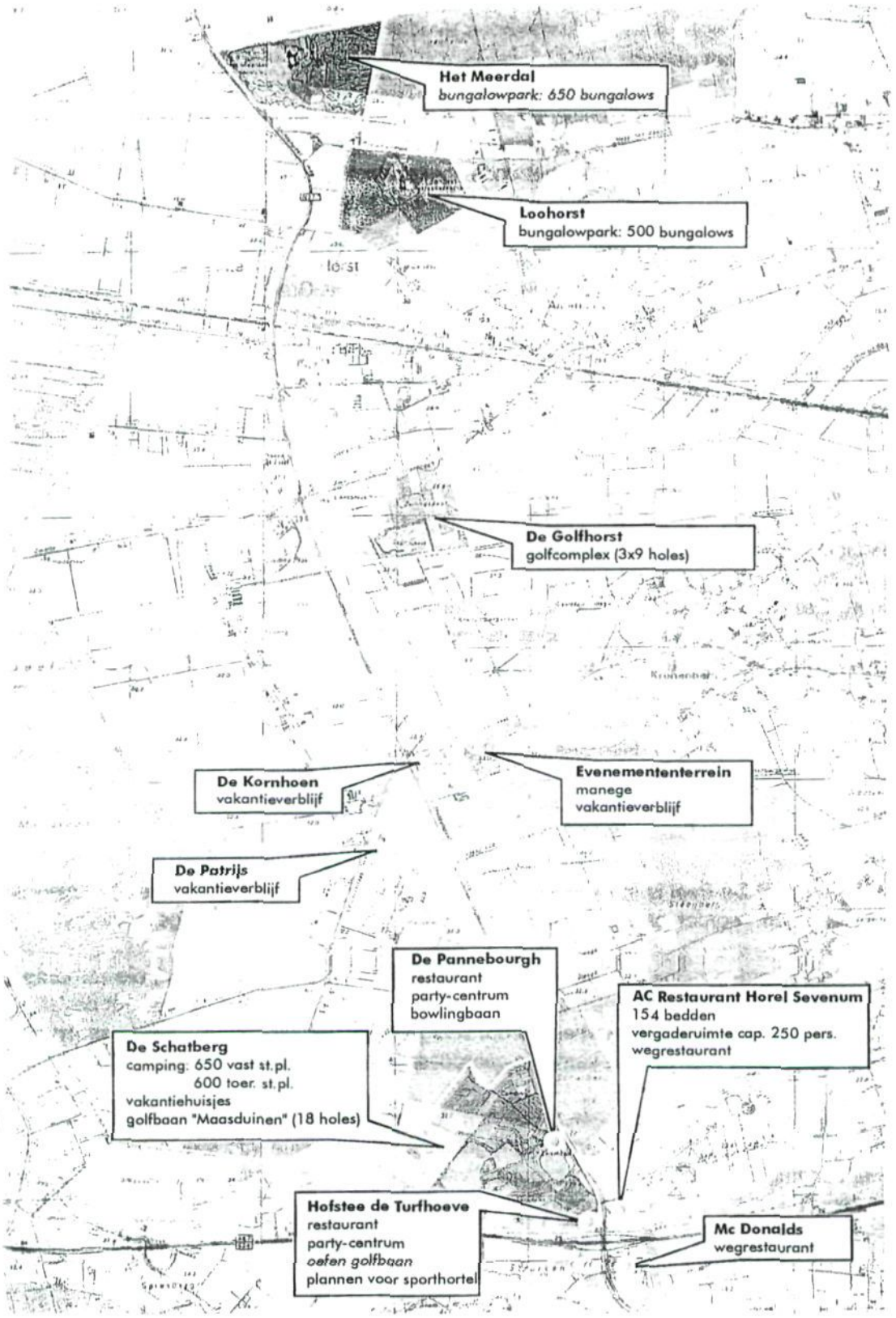

De vele in het deelgebied Groote Molenbeek aanwezige beekdalen zijn allen potentiële kwelgebieden. Daartussen liggen grote infiltratiegebieden. De boscomplexen vormen over het algemeen de hoger gelegen infiltratiegebieden van het deelwatersysteem. Hierdoor is sprake van schoon kwelwater. De lager gelegen infiltratiegebieden kenmerken zich door agrarisch gebruik en bebouwing.Ten zuiden van America ligt een groot intermediair gebied.
Het opgekwelde water van de hooggelegen infiltratiegebieden is doorgaans voedselarm en van goede kwaliteit. Door vermenging van het kwelwater van de lager gelegen delen, dat verrijkt is, wordt de kwaliteit nadelig beïnvloed.

3.3. Waarden

natuur

In het gebied van de Peelbergen en omgeving liggen grote, droge bossen, die oorspronkelijk als productiebos zijn aangelegd. Het zijn voor het merendeel naaldbossen waarin grove den de meest voorkomende soort is. Door hun omvang zijn deze bossen van groot belang als leefgebied van planten en dieren van droge bossen. De ecologische waarde van de bossen wordt vergroot door de aanwezigheid van kleinere restanten veen, heide en jeneverbesstruwelen. Door de afwisseling in de biotopen en de overgang er tussen zijn deze bossen geschikt voor meer dan alleen bosorganismen.

De bosgebieden bij de Steegberg in Sevenum en ten oosten van het Meerdal in Horst maken deel uit van de (provinciale) Ecologische Hoofdstructuur. De geconcentreerde ontwikkelingen in deelgebieden zijn buiten de EHS geprojecteerd. Geprojecteerde ecologische verbindingszones (zoals aangegeven in Streekplan, Kadernota en Bestemmingsplan Buitengebied) bevinden zich langs de Peelloop en langs de Groote Molenbeek (beiden oost-west gericht) en tussen de Steegberg en Kronenbergerheide/Schadijker Bossen (noord-zuid-richting)

landschap en cultuurhistorie

Van de beeklopen zijn het dal van de Groote Molenbeek en van de Kabroekschebeek als zodanig in het landschap herkenbaar. De Peelloop heeft een geomorfologisch minder herkenbaar profiel. Belangrijke ruimtevormende elementen binnen het onderzoeksgebied zijn de bos- c.q. groengebieden en de kernen en infrastructurele lijnen. Een brede zone tussen de kernen America en Kronenberg laat zich typeren als grootschalig open landschap.

Binnen het onderzoeksgebied van De Peelbergen komen vrijwel geen cultuurhistorische waardevolle elementen voor. Van het oorspronkelijke landschap zoals dat uit de occupatiegeschiedenis volgt is nog maar weinig over.

3.4. Functies

huidig gebruik van de gronden

Het gebied is voor een belangrijk deel in agrarisch gebruik. In het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied ligt een groot areaal bos. Daarnaast is woningbouw geconcentreerd in de kern America, Kronenberg en Evertsoord.

In de zone langs de MiddenPeelweg in Horst en Sevenum ligt reeds een aantal recreatiecomplexen. De grootste verblijfsrecreatieterreinen zijn het Meerdal (Centerparcs, 650 bungalows), Loohorst (GranDorado, 500 bungalows) en de Schatberg (1250 kampeereenheden en bouw van vakantiehuisjes in voorbereiding). Deze voorzieningen hebben een nogal solitaire ontwikkeling doorgemaakt met een overwegend naar binnen gerichte opzet.

Direct langs de MiddenPeelweg ligt nog een aantal andere voorzieningen: Hofstee de Turfhoeve (restaurant / partycentrum, een oefen-golfbaan en plannen voor een sporthotel), een AC-hotel/restaurant, een McDonalds wegrestaurant en het restaurant/partycentrum De Panneborgh.

Naast deze voorzieningen is er nog een aantal kleinere recreatieve objecten, zoals een kampeerboerderij (Korhoen), een evenemententerrein, een manege en het vakantieverblijf Patrijs.

Voorts ligt in het gebied de voormalige (afgewerkte) vuilstort Zuringspeel. De aanleg van een golfbaan op dit terrein is in gebruik. Ook is de aanleg van een visvijver in een vergevorderd stadium.

verkeer

De MiddenPeelweg (N277) richting Oss en Roermond is een belangrijk structurerend element. De N277 sluit in het zuiden aan op de A67. De belangrijkste aansluitpunten binnen het onderzoeksgebied op de MiddenPeelweg zijn:

1. de Laagheideweg;
2. de Peelheideweg;
3. de Wouterstraat;
4. de Zwarte Plakweg;
5. de Peelstraat;
6. de Helenaveenseweg;
7. de Kleefsedijk.

Een aantal van deze aansluitpunten is voorzien van voorsorteervakken.

De OV-verbindingen zijn beperkt. Het dichtstbijzijnde treinstation is station Horst-Sevenum (circa 7 km), met directe verbindingen richting Eindhoven en Venlo. Dit betreft een één-uurs dienst. Daarnaast wordt een buurtbusverbinding onderhouden tussen Evertsoord en Kronenberg. Busmaatschappij Hermes onderhoudt een regionale buslijn (30), die Kronenberg en Evertsoord aandoet.

Langs de MiddenPeelweg en de Kleefsedijk zijn fietspaden aanwezig. Langs de Peelstraat is een toekomstig fietspad geprojecteerd.

Figuur 4.1: begrenzing van de deelgebieden

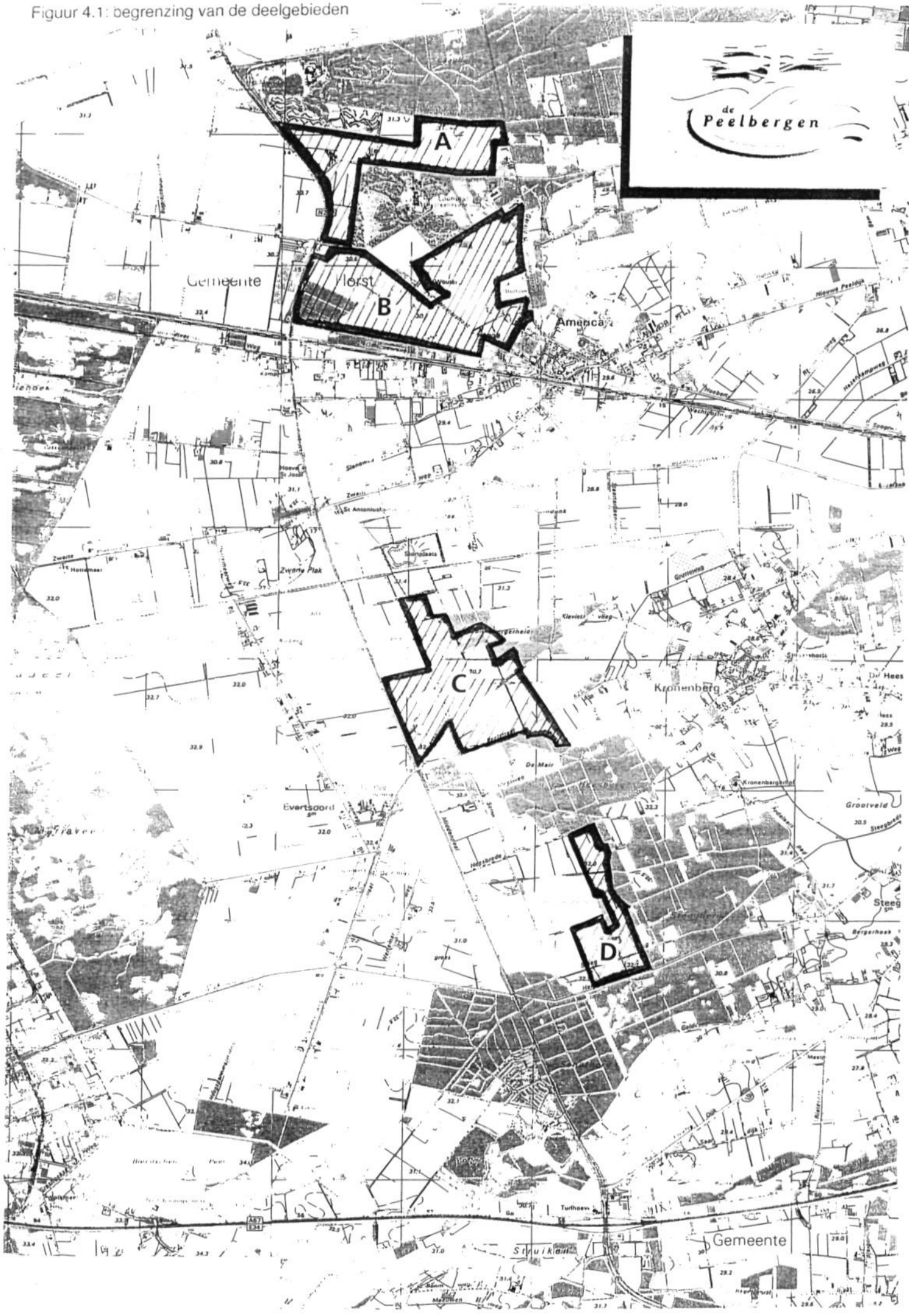

4. HET MER: TOETSINGSKADER VOOR DE VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

4.1. Inleiding

Het doel van het plan De Peelbergen is het scheppen van de ruimtelijke en functionele ontwikkelingskaders om verschillende initiatieven, die passen binnen de hoofdopzet van het plan, mogelijk te maken. Ten tijde van de m.e.r.-procedure is nog geen sprake van een concreet initiatief dat kan worden afgewogen. Een situatie die zich nog het meest laat vergelijken met een bestemmingsplan voor een bedrijventerrein, waar in hoofdzaak de milieucategorie van de bedrijven is geregeld. In het onderhavige geval zou in dit verband daarom ook van een recreatief bedrijventerrein kunnen worden gesproken. Dit impliceert echter dat het opstellen van alternatieven voor de planontwikkeling, zoals te doen gebruikelijk in het MER weinig soelaas biedt. Dit met uitzondering van het nul-alternatief i.c. de autonome ontwikkeling van het gebied. Alternatieve invullingen zullen een puur theoretische exercitie vormen. Er is door de specifieke ontwikkelingskenmerken van dagrecreatieve attracties minder sprake van het inkaderen van de aard en locatie van gewenste ontwikkelen, maar veel meer van het vanuit milieu ontwikkelen van de juiste randvoorwaarden voor de feitelijke functionele ontwikkelingen, die in de loop van de planperiode in aard, intensiteit en externe werking sterk kunnen verschillen.

Gelet op deze specifieke situatie is het daarom veeleer wenselijk om over een milieutoetsingskader te beschikken, dat randvoorwaardelijk is voor de invulling en inrichting van de activiteiten. Binnen dit kader is het wel mogelijk verschillende ambitieniveaus te formuleren: onder welke voorwaarden is een bepaalde ontwikkeling, uitgaande van een bepaald ambitieniveau, binnen de verschillende deelgebieden mogelijk. In feite is er sprake van een inrichtings-MER, echter zonder voor een toekomstige inrichting verschillende concrete inrichtingsalternatieven te kunnen afwegen.

4.2. Voorgenomen activiteiten

Het totale zoekgebied De Peelbergen zal op verschillende manieren worden ingevuld (met verschillende "kamers"). Tussen de grote recreatieparken in Horst zal het accent komen te liggen op aanleg van recreatief bos en recreatief medegebruik van het aangeklede landschap. Ter hoogte van de kern America ligt het zwaartepunt van "wonen in het groen".

De "kamers" in Sevenum krijgen een meer bebouwd en intensief karakter. De nadruk ligt hier op de realisatie van toeristisch-recreatieve voorzieningen, gecombineerd met aankleding van het landschap. Het hier te realiseren landschappelijke raamwerk heeft tegelijk een functie voor de versterking van het recreatief medegebruik.

Binnen het totale onderzoeksgebied van de De Peelbergen wordt een aantal deellocaties onderscheiden, waarin enerzijds intensieve en extensieve toeristisch-recreatieve elementen worden ingebracht en anderzijds de ontwikkeling van bos wordt beoogd. De doelstelling voor de planontwikkeling laat zich vertalen in de volgende cijfers:

	Horst	**Sevenum**	**totaal**
nieuw bos	80 ha	15 ha	95 ha
recreatieterrein	40 ha	60 ha	100 ha

Binnen de deelgebieden, waarvan de begrenzing op nevenstaande afbeelding is aangegeven, geldt de volgende gewenste ruimtelijke invulling:

gebied A: het gebied tussen de vakantieparken Het Meerdal en Loohorst. Mogelijkheden voor kleinschalige rustige activiteiten (in aan te leggen bos) die niet storend zijn voor de recreatieparken;
gebied B: het gebied tussen Loohorst en de spoorlijn: geschikt voor diverse vormen van actieve recreatie in het bos. Een bos als 'buffer' en een woonbos bij America;
gebied C: het gebied tussen de Zuringspeel en de Heesberg: ruimte voor kleine of grote recreatievestigingen;
gebied D: het gebied langs de Steegberg: vestigingsgebied voor meer extensieve recreatie vestigingen.

Met het plan worden de kaders geschapen om diverse vormen van intensieve recreatie mogelijk te maken. De specifieke invulling hangt echter nauw samen met de plannen van initiatiefnemers.

De bandbreedte van dagrecreatieve activiteiten, die binnen de verschillende gebieden mogelijk ontwikkeld kunnen worden bestaat uit het volgende overzicht:

Deelgebied A	Voorbeelden:	klein museum, manege, ambachtelijke boerderij, *sportcentrum, vogelpark, openluchttheater, survi*valbaan, zweefvliegbaan.
	Bezoekersaantallen:	30.000 tot 60.000
	Bebouwing:	kleine oppervlakten
	Omvang terrein:	1 tot 4 ha.
	Mogelijk aantal initiatieven:	4-5
Deelgebied B	Voorbeelden:	museum tuin, dierenpark, verkeerspark, avonturenpark.
	Bezoekersaantallen:	180.000
	Bebouwing:	beperkte oppervlakten, verspreid
	Omvang terrein:	10 tot 30 ha.
	Mogelijk aantal initiatieven:	1-3
Deelgebied C	Voorbeelden:	groot museum, indoorsport, doe-park, educatief park.
	Bezoekersaantallen:	30.000 tot 180.000
	Bebouwing:	grotere oppervlakte, geconcentreerd, divers.
	Omvang terrein:	1 tot 30 ha.
	Mogelijk aantal initiatieven:	6-12
Deelgebied D	*Voorbeelden:*	*educatief park, exclusief doe-park, museum tuin,* botanische tuin, avonturenbos, bezinningspark.
	Bezoekersaantallen:	60.000 tot 180.000
	Bebouwing:	beperkte oppervlakte, verspreid
	Omvang terrein:	10 tot 30 ha.
	Mogelijk aantal initiatieven:	2-4

4.3. Het MER als milieu-toetsingskader

Uit de gebiedsbeschrijving blijkt dat hydrologie en natuur van grote betekenis zijn. Daarnaast zijn er andere milieuthema's die van invloed zijn op de planinvulling. In het kader van het MER worden in ieder geval de volgende aspecten in beschouwing worden genomen:

1. Bodem en hydrologie;
2. Waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie;
3. Leefmilieu;
4. Duurzaamheidsaspecten;

Deze aspecten vormen de kapstok voor de effectbeschrijvingen (zie hoofdstuk 5 voor een verdere concretisering van de aspecten). Hiermee kunnen kwalitatieve condities worden opgesteld, waaraan de concrete initiatieven dienen te voldoen (toetsingekader). Dit toetsingskader kan als sturingsinstrument dienst doen voor concrete planinvulling/inrichting.

In het MER zullen in ieder geval voor het *nulalternatief* de effecten beschreven worden. De bestaande toestand van het milieu en de te verwachten autonome ontwikkeling van het milieu indien wordt afgezien van de voorgenomen activiteiten komt daarin aan de orde.

Daarnaast hebben de *alternatieven* betrekking op mogelijk te ontwikkelen activiteiten binnen de deelgebieden. Voor elk deelgebied is een gewenste ruimtelijke invulling aangegeven. Een en ander is geconcretiseerd door voor de deelgebieden een bandbreedte voor de mogelijk te ontwikkelen activiteiten aan te geven. Binnen deze bandbreedte dienen de twee uitersten (bijvoorbeeld invulling met de meest intensieve recreatievormen tegenover invulling met de meest extensieve vormen) als basis voor de te beschrijven alternatieven en daarbij te verwachten negatieve en positieve effecten.[2]

De effectbepaling van de verschillende alternatieven kan enerzijds leiden tot het aanscherpen van de verschillende bandbreedtes voor de deelgebieden. Anderzijds zullen uit de effectbepaling kwalitatieve condities afgeleid moeten worden die als randvoorwaarden gelden voor de concrete inrichting/invulling van de deelgebieden met de verschillende functies (recreatie, wonen, landschap, natuur).

---

[2] De mogelijkheden om positieve effecten op het gebied van bijvoorbeeld natuur en landschap te verwezenlijken (de financiële "ruimte" om kansen te benutten) hangen deels samen met de concrete invulling van de deelgebieden en de hieruit te genereren financiële middelen.

5. TE ONDERZOEKEN EFFECTEN

De mogelijke alternatieven met betrekking tot de inrichting en invulling van de verschillende deelgebieden worden in het MER vergeleken op hun (milieu-)effecten. Zowel de negatieve als ook mogelijke positieve effecten worden daartoe beschreven. Mogelijke negatieve effecten zullen met name betrekking hebben op "het verloren gaan" van bestaande kwaliteiten. Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en het ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden zijn positieve effecten (het benutten van kansen).[3]

Effecten kunnen optreden bij de aanleg of tijdens het gebruik van de verschillende projecten. Ze kunnen tijdelijk of permanent van aard zijn. In de effectbeschrijving zal dit onderscheid gemaakt worden. Bij de effecten wordt niet alleen gekeken naar de deelgebieden zelf, maar naar het ruimer onderzoeksgebied waar mogelijke effecten (kunnen) optreden.

De volgende aspecten komen bij de effectbeschrijving aan de orde:

Effecten op bodem en hydrologie	- verstoring bodemopbouw - oppervlaktewater (waterafvoer, kwaliteit) - grondwater (veranderingen in kwelsituatie, kwaliteit)

Effecten op waarden	*Natuur* – verlies/winst aan biotopen – indirecte verstoring – ecologische samenhang/ relaties (toename/afname versnippering) – verdroging (=samenhangend met "bodem en water")	*Landschap* - landschappelijke samenhang - beeld	*Cultuurhistorie* – cultuurhistorische patronen en elementen – archeologie

Effecten op leefmilieu	*Woon- en leefmilieu* – hinder (geluid, verkeer) in de kernen America, Kronenberg en Evertsoord – hinder voor solitaire bebouwing	*Mobiliteit* – interne verkeersbewegingen – externe verkeersbewegingen – mogelijkheid openbaar vervoer – mogelijkheden fietsverkeer

effecten op duurzaamheid	*Duurzaamheidsaspecten (o.a. duurzaam bouwen)* - watergebruik - waterkwaliteit - energiegebruik - bouwen, aanleg, materialen - oppervlaktebehoefte - intensiviteit ruimtegebruik - flexibiliteit, fasering

[3] De in een bepaald alternatief aanwezige mogelijkheden voor compensatie van negatieve effecten zullen ook als "effect" beschreven worden. Compensatie van negatieve effecten hangt immers nauw samen met het bunnen van kansen c.q. realiseren van positieve effecten.

6. PROCEDURE

De m.e.r.-procedure voor de realisering van het plan De Peelbergen wordt gekoppeld aan de vaststelling van de herzieningen van de bestemmingsplannen Buitengebied voor de deelgebieden. Deze bestemmingsplannen worden vastgesteld door het BG in casu de gemeenteraden van Horst en Sevenum.

De m.e.r.-procedure loopt gedeeltelijk gelijk op met de bestemmingsplanprocedure(s). Op de volgende pagina is deze procedure weergegeven. Hierin kunnen vijf belangrijke stappen worden onderscheiden.

1 Vooroverlegfase

De m.e.r.-procedure start met het ter inzage leggen van de Startnotitie. Insprekers kunnen vier weken (schriftelijk) aangegeven welke onderwerpen naar hun mening in het MER aan de orde moeten komen. Tegelijkertijd wordt de Startnotitie toegezonden aan de wettelijke adviseurs (Regionaal Inspecteur Milieuhygiëne en Directeur LNO) en aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie-m.e.r.). De Cie-m.e.r. stelt, mede aan de hand van de Startnotitie en de binnengekomen reacties, een advies op voor de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Vervolgens stelt het BG (de gemeenteraden van Horst en Sevenum) de definitieve richtlijnen op.

De C-m.e.r. geeft haar advies uiterlijk 9 weken na bekendmaking van de Startnotitie.
Het BG stelt de definitieve richtlijnen op uiterlijk 13 weken na de bekendmaking.

Opstellen MER en bestemmingsplan

De INS stellen het MER op aan de hand van de richtlijnen. De keuze voor één van de alternatieven wordt uitgewerkt in het ontwerp-bestemmingsplan. De m.e.r.-procedure ligt immers aan de basis van het besluit tot vaststelling van de bestemmingsplannen in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Voor het opstellen van de plannen zijn geen wettelijke termijnen vastgesteld.

Bekendmaking MER en ontwerp-bestemmingsplan

Het MER wordt tegelijk met het ontwerp-bestemmingsplan bekend gemaakt en aan inspraak onderworpen. Iedereen is dan in de gelegenheid in te spreken over de inhoud van het MER (en het ontwerp-bestemmingsplan). De Cie-m.e.r. neemt kennis van de inspraak en geeft haar oordeel over het MER.

Vanuit de m.e.r.-procedure gelden in principe de volgende termijnen: vier weken om zienswijzen kenbaar te maken, terwijl het toetsingsadvies van de Cie-m.e.r. uiterlijk vijf weken na het einde van de terinzagelegging moet zijn uitgebracht.

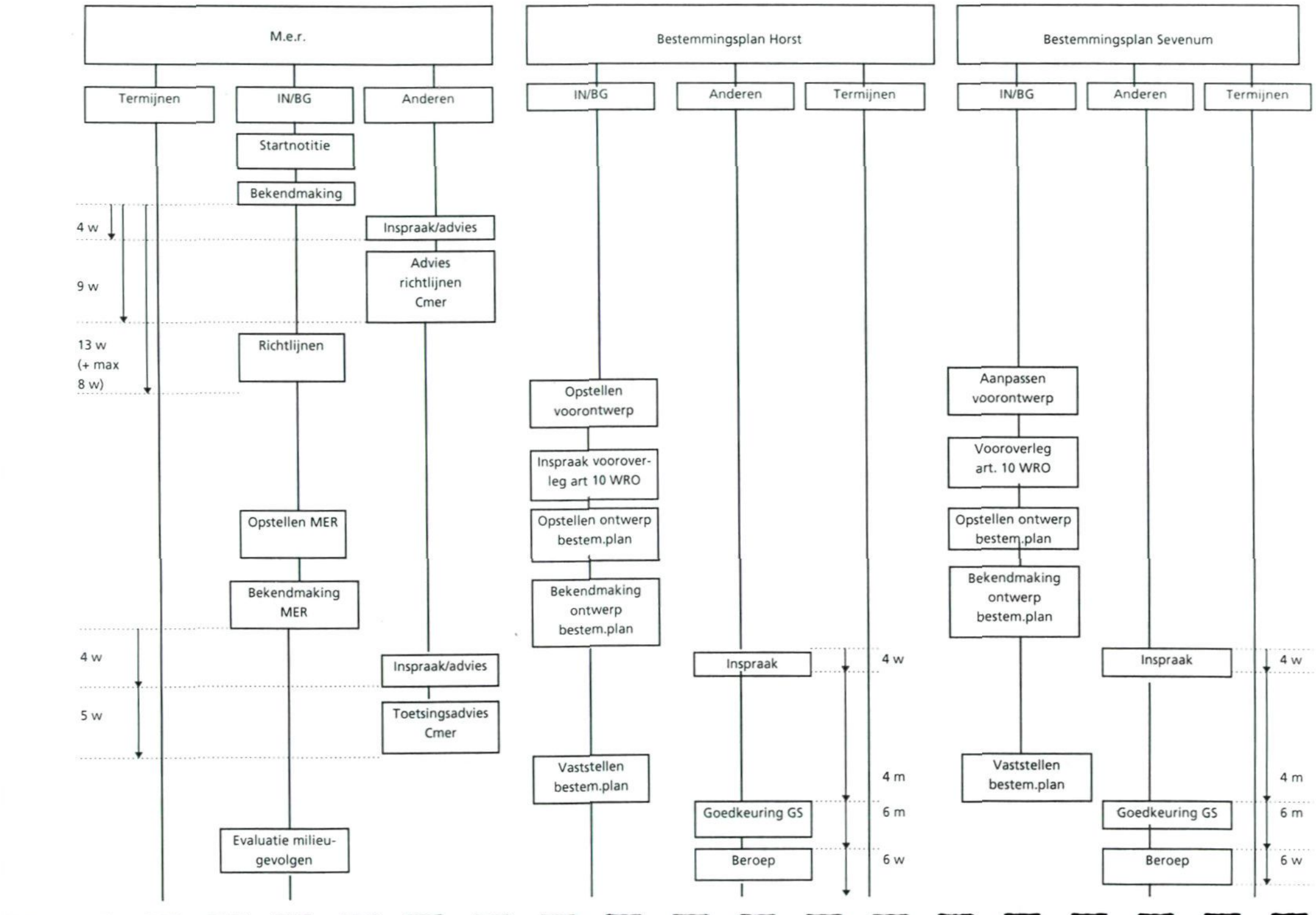
M.e.r.
Termijnen
IN/BG
Anderen
Startnotitie
Bekendmaking
4 w
Inspraak/advies
9 w
Advies richtlijnen Cmer
13 w (+ max 8 w)
Richtlijnen
Opstellen MER
Bekendmaking MER
4 w
Inspraak/advies
5 w
Toetsingsadvies Cmer
Evaluatie milieu-gevolgen
Bestemmingsplan Horst
IN/BG
Anderen
Termijnen
Opstellen voorontwerp
Inspraak vooroverleg art 10 WRO
Opstellen ontwerp bestem.plan
Bekendmaking ontwerp bestem.plan
Inspraak
4 w
Vaststellen bestem.plan
4 m
Goedkeuring GS
6 m
Beroep
6 w
Bestemmingsplan Sevenum
IN/BG
Anderen
Termijnen
Aanpassen voorontwerp
Vooroverleg art. 10 WRO
Opstellen ontwerp bestem.plan
Bekendmaking ontwerp bestem.plan
Inspraak
4 w
Vaststellen bestem.plan
4 m
Goedkeuring GS
6 m
Beroep
6 w

Besluit

Op basis van de inspraak en het advies uit de vorige fase stellen de INS het bestemmingsplan op, welke vervolgens ter inzage wordt gelegd. Bij dit besluit moet BG aangeven op welke wijze zij rekening heeft gehouden met de gevolgen voor het milieu. Belanghebbenden kunnen gedurende vier weken hun zienswijzen bekend maken. Dan neemt het BG (de gemeenteraden) een besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Tegen dit besluit (vaststelling bestemmingsplan) kunnen bedenkingen worden ingebracht. Gedeputeerde Staten (GS) houden bij hun besluit tot goedkeuring hiermee rekening. Tegen het besluit van GS bestaan uiteindelijk een beroepsmogelijkheid bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Ingevolge artikel 25, eerste lid, Wro beslist de gemeenteraad over de vaststelling van het bestemmingsplan binnen acht weken, of in geval over het ontwerp tijdig een zienswijze bekend is gemaakt, binnen vier maanden na afloop van de termijn van terinzagelegging. Deze termijnen zijn op grond van art.7.34, lid 2, Wet milieubeheer verlengd met vijf weken.

Evaluatie

Als (elementen van) het plan De Peelbergen zijn gerealiseerd vergelijkt het BG de werkelijk opgetreden milieueffecten van de voorgenomen activiteit met de effecten die in het MER zijn voorspeld. Als de gevolgen veel ernstiger zijn dan verwacht, kan het BG nadere maatregelen nemen.

Bijlage 1. Schematische weergave beleidskader

plan	*instantie*	*status*	*specifieke beleidsdoelstelling m.b.t. de Peelbergen*	*Inhoud/resultaat*
Streekplan Noord- en Midden-Limburg (1994)	Provincie Limburg	vastgesteld Provincie		Provinciaal ruimtelijk beleid: aanwijzing toeristisch-recreatief zoekgebied en zoekgebied grote boslocatie
De Peel Natuurlijk, een visie op de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de Peelregio (1995)	SRE/ Gewesten N-Limburg/ M-Limburg		Ontwikkeling dagrecreatieve elementen Versterken samenhang natuur-recreatie	Analyse toeristisch-recreatieve potenties Peelregio Regionale beleidsvisie toeristisch-recreatieve ontwikkelingen
Ontwikkeling van nieuwe recreatieve bossen rond de MiddenPeelweg (1995)	gemeenten Horst Sevenum	besluit B&W		Analyse ontwikkelingsmogelijkheden bossen Bouwstenen voor uitwerking
Haalbaarheidsonderzoek ontwikkeling nieuwe recreatieve bossen (1995)	gemeente Horst	besluit B&W		Haalbaarheidsonderzoek
Uitwerking recreatief zoekgebied MiddenPeelweg (1995)	gemeente Sevenum	besluit B&W		Analyse mogelijke recreatieactiviteiten (doelgroepbepaling/effectbepaling/lokatie-eisen) Ruimtelijke analyse zoekgebied (functies/waarden, zonering, potentiële vestitingslocaties) Ruimtelijke visie (uitgangspunten/lokatiebepaling/ ruimtelijke samenhang)
Kadernota Horst-Maasbree- Sevenum-Venlo (1996)	gemeenten Horst Sevenum	vastgesteld raad	• versterken van samenhang tussen bos/natuurgebieden, en verblijfsrecreatieve complexen • verbetering van de omgevingskwaliteit voor de recreant • verbreding van het recreatieve aanbod. • ontwikkelen nieuw bos in relatie met (nieuwe) economische functies, ter ontlasting van de recreatieve druk de Peel	Buitengebiedbeleid gemeenten Horst, Maasbree, Sevenum en Venlo: aanwijzing zoekgebied recreatie- en/of bosontwikkeling

plan	*instantie*	*status*	*specifieke beleidsdoelstelling m.b.t. de Peelbergen*	*inhoud/resultaat*
Afstemming toeristisch-recreatieve ontwikkelingen rond de MiddenPeelweg Horst-Sevenum (1997)	gemeenten Horst Sevenum	besluit B&W		Afstemming ontwikkelingen in Horst en Sevenum Marktprofilering deelgebieden
Bestemmingsplan Buitengebied Horst (1998)	gemeente Horst	vastgesteld raad	• versterking ruimtelijke structuur • herontwikkeling: landbouwgrond door ontwikkeling bos en recreatieve functies •	Planologisch beleid voor het buitengebied, aanduiding zoekgebied Bosbouw+ als ontwikkelingsrichting
De Peelbergen: Integrale visie Horst/Sevenum (1998)	gemeenten Horst Sevenum	besluit B&W	• Integrale planontwikkeling voor bos en recreatie, zodanig vormgegeven dat ontwikkeling met dekkende exploitatie mogelijk is • Specifiek voor Sevenum: realisering recreatieve terreinen, met bosstroken/elementen voor goede landschappelijke inbedding (60 ha. recreatie : 15 ha. bos) • Specifiek voor Horst: realisatie van bossen met mogelijkheid tot recreatie (40 ha recreatie : 80 ha. bos)	Bouwstenen verdere planontwikkeling: toeristisch-recreatief martkprofiel, integrale ontwikkelingsvisie, financiële maakbaarheid, organisatorisch aspecten

Bijlage 2. Voorbeelden van attracties/ bezienswaardigheden gerelateerd aan bezoekersaantal

Bezoekersaantallen	Voorbeeld type attracties/ bezienswaardigheden	
30.000	- *Huis Bergh (Herenberg)* - Kaasmuseum (Alkmaar) - Natuurmuseum (Groningen) - Nationaal Glasmuseum (Leerdam) - Biesboschmuseum (Werkendam) - Botanische tuin (Kerkrade) - Openluchttheater (Rotterdam) - Doolhof (Ruurlo)	- *Centrum voor Natuur en Landschap* en Zeeaquarium (Terschelling) - Park Berg en Bos (Apeldoorn) - Park Holthuizen (Huissen) - Teleskibaan (Harkstede) - Speeltuin Brakkefort (Nijmegen) - Sybrandys Recreatie en Vogelpark (Rijs)
60.000	- Kinderboerderij (Zutphen) - Kinderspeelpaleis (Eindhoven) - Milieu Educatie Centrum (Eindhoven) - Bezoekerscentrum De Weerribben (Ossenzijl) - Recreatie Centrum MaarsseveensePlassen (Maarssen)	- Recreatie Park Vrouwenhof (Roosendaal) - Skelterbaan De Woerd (Driebergen) - Reptielenzoo Iguana (Vlissingen) - Foreldorado (Gulpen) - Kabouterland (Exloo) - Brouwerij 't IJ (Amsterdam)
120.000	- Zeeaquarium (Bergen) - Labyrint (Vaals) - Informatie tuinen (Appeltern) - Bezoekerscentrum (Graveland) - Miniatuur Walcheren (Middelburg) - Verkeerspark (Assen) - Kuurcentum (Nieuweschans)	- Subtropisch zwembad Tropikat (Oss) - Kaasboerderij De Jacobshoeve (Katwoude) - Recreatieboerderij Zorvrij (Spaarnwoude) - De Sprookjeshof (Zuidlaren)
180.000	- Tropenmuseum/ Kindermuseum TM Junior (Amsterdam) - Porceleyne Fles (Delft) - Kunsthal (Rotterdam) - Imaxtheater (Rotterdam) - Bezoekerscentrum Schrieversheide (Heerlen)	- Ontspanningsoord Steinerbos (Stein) - Sprookjesbos (Valkenburg) - Sprookjeswonderland (Enkhuizen) - Schietsportcentrum Dorhout - Mees/Golfcentrum (Biddinghuizen) - Zwemparadijs Mosaqua (Gulpen)

Bron: Nederlands Bureau voor Toerisme, Bezoekersaantallen Toeristische attracties (1991-1996), 1997

Bijlage 3

Ruimtelijke effecten van attracties

Attractie	Kenmerken	Visuele uitstraling op landschap	Verkeersaantrekkende werking	Geluid	Beïnvloeding natuur	Voorbeelden
Type 1	-inpandig -< 10 ha -< 50.000 bezoekers -verspreide komst -lage parkeerbehoefte -samen met andere recr. voorzieningen	**laag** kleine oppervlakte lage bebouwing	**laag** verspreide komst van < 50.000 bezoekers	**niet hinderlijk** indoor activiteit	**niet aanwezig**	klein museum ambachtelijke boerderij bowling sauna manege
Type 2	-inpandig -< 10 ha -50.000-300.000 bezoekers -komst in pieken -gemiddelde parkeerbehoefte -solitaire voorziening	**hoog** kleine oppervlakte hoge bebouwing	**gemiddeld** komst in pieken van 50.000-300.000 bezoekers	**niet hinderlijk** indoor activiteit	**niet aanwezig**	middelgroot museum bezoekerscentrum (bv. Mijl op Zeven) Indoor sport (zwembad, squash, tennis, rollerskate)
Type 3	-inpandig -< 10 ha -> 300.000 bezoekers -komst in pieken -hoge parkeerbehoefte -solitaire voorziening	**hoog** kleine oppervlakte hoge bebouwing	**hoog** komst in pieken van > 300.000 bezoekers	**niet hinderlijk** indoor activiteit	**niet aanwezig**	groot museum grote bioscoop (omniversum) Madame Tussaud
Type 4	-uitpandig -< 5 ha -< 50.000 bezoekers -verspreide komst -lage parkeerbehoefte -samen met andere recr. voorzieningen	**laag** kleine oppervlakte lage bebouwing	**laag** Verspreide komst van < 50.000 bezoekers	**niet hinderlijk** menselijk/dierlijk geluid met lage intensiteit	**niet aanwezig**	kleine speeltuin kinderboerderij kleine dierentuin vogelpark botanische tuin
Type 5	-uitpandig -< 5 ha -< 50.000 bezoekers -komst in pieken -gemiddelde parkeerbehoefte -samen met andere recr. voorzieningen	**laag** kleine oppervlakte lage bebouwing	**gemiddeld** komst in pieken van < 50.000 bezoekers	**niet hinderlijk** menselijk geluid met lage frequentie	**negatief** betreding omgeving	openluchttheater (Tegelen, Heeswijk-Dinther)
Type 6	-uitpandig -< 5 ha -> 50.000 bezoekers -verspreide komst -gemiddelde parkeerbehoefte -solitair of met andere recr. voorzieningen	**gemiddeld** kleine oppervlakte mogelijk veel bebouwing	**gemiddeld** Verspreide komst van > 50.000 bezoekers	**hinderlijk** menselijk/mechanisch geluid met hoge intensiteit	**negatief** verstoring door geluid betreding omgeving	Kasteeltuin Arcen Tivoli Linnaeushof Verkeerspark Assen Land van Ooit kleine recreatieplas
Type 7	-uitpandig -5 - 30 ha oppervlakte -< 300.000 bezoekers -verspreide komst -lage parkeerbehoefte -solitaire voorziening	**laag** gemiddelde oppervlakte vrijwel geen bebouwing	**laag** Verspreide komst van < 300.000 bezoekers	**niet hinderlijk** menselijk geluid met lage intensiteit	**positief** extra leefgebied flora en fauna mogelijk betreding omgeving	Oefengolfbaan zweefvliegbaan aangelegd bos survivalbaan

Type 8	-*uitpandig* -5 - 30 ha -> 300.000 bezoekers -verspreide komst -gemiddelde parkeerbehoefte -solitaire voorziening	*gemiddeld* gemiddelde oppervlakte gemiddelde bebouwing	*gemiddeld* Verspreide komst van > 300.000 bezoekers	*mogelijk hinderlijk* menselijk/dierlijk geluid met gemiddelde intensiteit	*positief* extra leefgebied fauna en flora	*Grote dierentuin* Openluchtmuseum Arnhem middelgrote recreatieplas
Type 9	-uitpandig -5 - 30 ha -> 300.000 bezoekers -bezoek in pieken -hoge parkeerbehoefte -solitaire voorziening	hoog gemiddelde oppervlakte veel bebouwing	hoog komst in pieken van > 300.000 bezoekers	hinderlijk menselijk/mechanisch geluid met hoge intensiteit	negatief verstoring door geluid	Ponypark Slagharen De Berckt
Type 10	-uitpandig -> 30 ha -< 300.000 bezoekers -verspreide komst -lage parkeerbehoefte -solitaire voorziening	laag grote oppervlakte vrijwel geen bebouwing	laag Verspreide komst van < 300.000 bezoekers	niet hinderlijk menselijk geluid met lage intensiteit	positief extra leefgebied fauna	Golfbaan
Type 11	-uitpandig -> 30 ha -> 300.000 bezoekers -bezoek in pieken -hoge parkeerbehoefte -solitaire voorziening	hoog grote oppervlakte veel (hoge) bebouwing	hoog komst in pieken van > 300.000 bezoekers	hinderlijk menselijk/mechanisch geluid met grote intensiteit	negatief verstoring door geluid mogelijk betreding omgeving	Efteling Duinrell Beekse Bergen grote recreatieplas